

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a hajók által okozott szennyezésről és a jogsértésekre alkalmazandó szankciók bevezetéséről szóló 2005/35/EK irányelv módosításáról

COM(2008) 134 végleges – 2008/0055 (COD)

(2009/C 77/17)

2008. április 4-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 80. cikkének (2) bekezdése alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

A hajók által okozott szennyezés – jogsértésekre alkalmazandó szankciók

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció 2008. július 16-án elfogadta véleményét. (Előadó: Daniel RETUREAU).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. szeptember 17–18-án tartott, 447. plenáris ülésén (a 2008. szeptember 17-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. Az Európai Bizottság javaslatai

1.1 Az EGSZB véleményét azokról a módosításokról kérték ki, amelyeket az Európai Bizottság javasol a hajók által okozott szennyezés elleni küzdelemről szóló 2005. évi irányelv vonatkozásában a Bíróság környezetvédelemmel kapcsolatos bűnözés terén követett joggyakorlatának tiszteletben tartása érdekében, ami a közösségi intézmények hatásköreit, a közösségi jogalkotás hatékonyságát és az EK Sz-nek az EUSz-szel szembeni elsőbbségét illeti a szerződésekben meghatározott közösségi politikák és célkitűzések tekintetében.

2. Általános megjegyzések

2.1 Az EGSZB újfent megjegyzi, hogy a büntetőjog kérdésében a Közösség elvileg nem rendelkezik a szerződés által ráruházott hatáskörrel.

2.2 Ugyanakkor az Európai Bizottságnak foglalkoznia kellene az általa kezdeményezett közösségi jog hatékonyságával, hogy megvalósítsa az EK Sz-ben foglalt, kompetenciája alá tartozó politikákat; e célból jogalkotási kezdeményezéseiben javasolhatja, hogy a kormányok nemzeti jogukban arányos, hatékony és visszatartó erejű szankciókat írjanak elő, köztük büntetőjogi jellegűeket is természetes vagy jogi személyek számára, amennyiben ezek a személyek jogsértést követnek el a környezettel szemben, szándékosan vagy súlyos gondatlanságból, közvetlenül vagy bűntárs segítségével, vagy pedig az említett büntetőjogi szankciók alkalmazását igazoló jogsértésre buzdítanak.

2.3 Korábbi véleményében ⁽¹⁾ az EGSZB bírálta az Európai Bizottság túlzó álláspontját a Közösség kompetenciájának kiterjedéséről a büntetőjog területén, és visszafogottabb értelmezés mellett szállt síkra, ami végül tökéletes összhangban állt a Bíróság joggyakorlatával ⁽²⁾; 2000 óta sok idő veszett el egy intézményközi konfliktusban, mely azóta megoldódott, és

⁽¹⁾ HL C 220., 2003.9.16., 72. o.

⁽²⁾ Lásd a Bíróság 2007. október 23-i határozatát: Az Európai Közösségek Bizottsága az Európai Parlament támogatásával kontra Tanács C 440/05. sz. ügy.

aminek köszönhetően a jövőben jobban érvényt lehet szerezni a környezetvédelmi normák tiszteletben tartásának.

2.4 Az a félelem, mely szerint a szerződések jövőbeli módosítása újabb változásokhoz vezetne a hatáskörök, következtetésként a jogalkotás vonatkozásában, mely ezáltal nélkülözné a stabilitást és a biztonságot, nem bizonyul indokoltnak sem a jelenlegi intézményi helyzet, sem pedig a Lisszaboni Szerződés esetleges alkalmazása tekintetében. Mindenesetre a tagállamok nem mutatkoznak készek lemondani kompetenciájukról a büntetőjog területén, melyet szuverenitásuk részeként az állami hatáskörök „kemény mag”-jához tartozónak tekintenek. Még a jogalkotási intézmények hatásköreinek kevésbé gyökeres változása sem indokolná *ipso facto* a jog alapvető módosítását.

2.5 Egyébiránt az Európai Parlament 2005/35/EK és a Tanács 2005. szeptember 7-i irányelvének a nemzetközi közjoggal kapcsolatos jogszerűségét illetően a Bíróság elé benyújtott C.308/2006. sz. ügyben a Bíróság nem tekintette magát illetékesnek, lezárva ezáltal a fellebbezést; ugyanis még más nemzetközi bíróságok előtt sem boldogulna az ügy olyan jogi és politikai okok miatt, melyek túlmutatnak a jelen vélemény keretein. Azonban még ha egy bíróság el is fogadná, hogy konzultatív vélemény címén megnyilatkozik egy közösségi jogi tervvel kapcsolatban, ez nem lenne elegendő a közösségi jogalkotóval való szembeszállásra, akit a nemzeti jogok és a nemzetközi jog felett álló jogának belső felsőbbrendűsége erősít, ráadásul az utóbbi nem is kötelezi.

2.6 A hajók által okozott szennyezésről szóló javaslat tehát – tökéletes összhangban a közösségi joggyakorlattal – arra hívja fel a tagállamokat bizonyos korlátozott számú súlyos esetben, hogy írjanak elő és vezessenek be jogi szankciókat a jogsértések tekintetében. Ezek a szankciók hatékonyak, arányosak és

visszatartó erejűek legyenek a közösségi jogban jól meghatározott jogsértések elleni küzdelem érdekében.

2.7 Nincs szó ugyan az alkalmazandó büntetőjog harmonizálásáról, mivel csupán arra kéri a tagállamokat, hogy büntetőjogilag minősítsék és szankcionálják azokat a jogsértéseket, amelyeket a közösségi jogalkotó meghatároz, a Bíróság joggyakorlata mégis lehetővé teszi büntetőjogi kötelezettségek bevezetését a tagállamok számára, ami hatékonyabb módját jelenti az

európai normák megerősítésének és tiszteletben tartásának a fontosabb kérdések esetében.

2.8 Az EGSZB ezért üdvözli és támogatja a 2005. évi irányelv módosítására vonatkozó javaslatot, és úgy ítéli meg, hogy a hajók azonosításának és nyomon követésének fokozatosan felállítandó új eszközei biztosítani fogják annak teljes tiszteletben tartását, hatékonyan és módszeresen szankcionálva a jogellenes gyakorlatokat.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 17-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a közúti közlekedésbiztonságra vonatkozó szabályok határokon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről

COM(2008) 151 végleges – 2008/0062 (COD)

(2009/C 77/18)

2008. május 13-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 71. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a közúti közlekedésbiztonságra vonatkozó szabályok határokon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció véleményét 2008. július 16-án elfogadta. (Előadó: Jan SIMONS.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. szeptember 17–18-án tartott 447. plenáris ülésén (a szeptember 17-i ülésnapon) egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések

1.1 Az Európai Bizottság által javasolt irányelvetervezet a közlekedési szabályok hatékonyabb és eredményesebb érvényre juttatására, valamint a más tagállamban elkövetett jogellenes közúti közlekedési cselekmények szankcionálására irányul.

1.2 A javaslat célja, hogy megvalósuljon az Európai Bizottság 2001-ben kitűzött célja, azaz a közúti balesetek halálos áldozatai számának felére csökkentése a 2001–2010 időszakban.

1.3 Kiegészítő intézkedések nélkül a célkitűzés nem érhető el. Ez a javaslat egy ilyen kiegészítő intézkedés, középpontjában pedig a más tagállamban elkövetett jogellenes közlekedési cselekmények kezelése áll.

1.4 Az EGSZB szerint a javasolt irányelvetervezet jó eszköz a más tagországban elkövetett jogellenes cselekmények megfelelő

kezelésére. Ennek azonban hatékony és eredményes ellenőrzéssel és büntetéssel kell együtt járnia. Az EGSZB ezért arra szólítja fel a Tanácsot és a tagállamokat, hogy sürgősen érjenek el javulást ezeken a területeken is.

1.5 Az EGSZB utal arra, hogy az irányelv hatékonyabbá tétele érdekében a jogellenes cselekmények európai bizottsági javaslatban említett listájának magában kellene foglalnia a közlekedésbiztonsággal összefüggő összes jogellenes cselekményeket is.

1.6 A hatékonyság és az eredményesség szempontjából az EGSZB úgy véli, hogy az adatcsere folyamán egy létező elektronikus hálózatot kellene felhasználni, például az EUCARIS-rendszer, mivel ez alacsony költségeket eredményez. Azt tanácsolja az Európai Bizottságnak, hogy legalább vizsgálja (vizsgáltassa) meg, hogy megvalósítható-e a meglévő rendszereknek a tervezett adatcsere céljára való kibővítése.